

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-30>

УДК 336.22:339.9:334.72

Гришук Ганна Валеріївна

доктор філософії з обліку та оподаткування,
доцент кафедри обліку та аудиту,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9532-7265>

Білобровенко Тетяна Володимирівна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та аудиту,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8240-9373>

Сьомочкіна Тетяна Ігорівна

доктор філософії з обліку та оподаткування,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Державний університет «Київський авіаційний інститут»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9973-8958>

Hanna Hryshchuk, Tetiana Bilobrovenko

State Tax University

Tetiana Somochkina

State University "Kyiv Aviation Institute"

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО
ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ
ТА СТРУКТУРУВАННЯ БІЗНЕСУ****CONCEPTUAL BASIS OF INTERNATIONAL
TAX PLANNING AND BUSINESS STRUCTURING**

Анотація. У статті досліджено концептуальні засади міжнародного податкового планування та структуризації бізнесу в умовах глобалізації та цифровізації економіки. Визначено сутність міжнародного податкового планування як складової стратегічного управління підприємством, спрямованої на оптимізацію податкового навантаження. Обґрунтовано роль міжнародного структуризації бізнесу як ключового інструменту реалізації податкових стратегій через побудову ефективних корпоративних структур у різних юрисдикціях. Охарактеризовано основні інструменти міжнародного податкового планування, серед яких трансфертне ціноутворення, контрольовані іноземні компанії, офшорні юрисдикції та внутрішньогрупове фінансування. Запропонована концептуальна модель міжнародного податкового планування, застосування якої забезпечує узгодження стратегічних цілей підприємства з вимогами законодавства та рівнем допустимого ризику.

Ключові слова: міжнародне податкове планування, міжнародне структуривання бізнесу, юрисдикції, офшори, трансфертне ціноутворення, контрольовані іноземні компанії.

Summary. This article examines the conceptual foundations of international tax planning and international business structuring in the context of globalisation, the digitalisation of the economy and increasing capital mobility. It is argued that international tax planning forms part of strategic corporate management and is aimed at optimising the tax burden whilst complying with the requirements of national and international legislation. The economic essence of tax planning is revealed, and it is distinguished from related categories such as tax optimisation and tax evasion, taking into account the principle of substance over form. The role of international business structuring as a key instrument for implementing tax strategies is identified, involving the creation of multi-tiered corporate structures utilising different tax jurisdictions. The paper analyses the specific features of choosing jurisdictions, taking into account tax, legal and economic factors, and outlines typical mistakes that arise in the process of business structuring. Considerable attention is paid to the impact of international initiatives, in particular the BEPS Action Plan, on the transformation of approaches to tax planning, the tightening of requirements for transparency and economic presence, and the prevention of aggressive tax planning. The main tools of international tax planning are described, including transfer pricing, the use of controlled foreign companies, the use of offshore jurisdictions, and intra-group financing mechanisms. The need to develop a comprehensive conceptual model of international tax

planning, which integrates objectives, implementation tools, regulatory constraints and a risk-based approach, is justified. The proposed approach helps to ensure a balance between the effectiveness of tax planning and adherence to the principles of transparency and good faith in business conduct in the modern environment. The practical value of this study lies in the possibility of adapting the proposed approaches to the operating conditions of Ukrainian enterprises, taking into account current international challenges and regulatory changes.

Keywords: international tax planning, international business structuring, jurisdictions, offshore centres, transfer pricing, controlled foreign companies.

Постановка проблеми. Сучасні умови розвитку глобальної економіки характеризуються високим рівнем мобільності капіталу, цифровізацією господарської діяльності та зростанням ролі транснаціональних корпорацій, що функціонують одночасно в декількох податкових юрисдикціях. За таких обставин міжнародне податкове планування та структурування бізнесу стають невід'ємними елементами стратегічного управління компаніями, оскільки дозволяють оптимізувати податкове навантаження, забезпечувати ефективний розподіл ресурсів і мінімізувати регуляторні ризики. Використання різних юрисдикцій, у тому числі низькоподаткових та офшорних зон, механізмів трансфертного ціноутворення, фінансових інструментів внутрішньогрупового фінансування, а також створення контрольованих іноземних компаній формує складні корпоративні структури, що потребують належного правового та економічного обґрунтування. Водночас, межа між правомірним податковим плануванням і агресивними схемами мінімізації оподаткування залишається дискусійною, що посилює як податкові ризики для держав, так і комплаєнс-ризики для бізнесу. Імплементация міжнародних стандартів протидії розмиванню податкової бази, зокрема в межах Плану дій BEPS, суттєво трансформувала підходи до міжнародного податкового планування. Запровадження правил щодо контрольованих іноземних компаній, удосконалення регулювання трансфертного ціноутворення, підвищення вимог до прозорості структури власності та економічної присутності в обраній юрисдикції зумовлюють необхідність перегляду традиційних моделей структурування бізнесу. Для України дане питання набуває особливої актуальності, адже наявність фрагментарних підходів до визначення сутності міжнародного податкового планування та його відмежування від агресивного податкового планування чи ухилення від оподаткування зумовлює теоретичну невизначеність і практичні ризики для суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика міжнародного податкового планування та міжнародного структурування бізнесу посідає вагомe місце у працях провідних учених, однак підходи до її трактування залишаються різними за методологією та акцентами дослідження. Зокрема, наукова праця Греци Я. [5] містить комплексне правове дослідження змісту, правових меж

та засобів податкового планування на основі аналізу теоретичних засад, законодавства, а також практики правозастосування при здійсненні регулювання податкового планування в Україні та зарубіжних країнах, зокрема США, Великобританії, Німеччині, Франції, Італії. У свою чергу, Оліховський В. [9] розкриває теоретико-методологічні та прикладні аспекти податкового планування та вирішення завдання оптимізації податкових платежів та податкового навантаження підприємства через методи, інструменти й моделі податкового планування. Дисертаційне дослідження Супруненко С. [11] присвячено вирішенню важливого науково-прикладного завдання щодо обґрунтування теоретичних засад і визначення напрямів удосконалення податкового планування в системі державного регулювання економіки. Разом із тим, науковці Глущенко Я., Корогодова О., Черненко Н., Моїсєєнко Т. [3; 4] вивчали податкове планування транснаціональних корпорацій на засадах ризик-орієнтованого підходу в умовах Плану дій BEPS та діджиталізації економіки, що дало змогу обґрунтувати доцільність використання SWIFT та матричного методів для оцінювання податкових ризиків у процесі податкового планування. Крім того, Брехов С., Проскура К., Сушкова О. [2] у межах свого дослідження розробили підхід до визначення індикаторів ризиків застосування схем агресивного податкового планування та встановлення рівня ймовірності здійснення платниками такої діяльності з урахуванням специфіки адміністрування податкових платежів в Україні. При цьому Подра О., Стамбульська Х. [10] провели аналіз поняття офшорних юрисдикцій як одного із інструментів мінімізації податкового навантаження, виокремлення ключових аспектів діяльності офшорних зон, визначення рівня їх впливу на бізнес та економіку держави. А Карпинець В. [7] розглядав теоретико-прикладні засади реалізації податкового планування як ключового елементу корпоративного фінансового управління з урахуванням сучасних економічних викликів, тенденцій цифрової трансформації та воєнних ризиків. Отже, аналіз наукових праць свідчить про наявність ґрунтовної теоретичної бази щодо окремих інструментів міжнародного податкового планування. Проте, відсутність узагальненої концептуалізації, яка б системно інтегрувала зазначені елементи в контексті глобальних податкових трансформацій, зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у цьому напрямі.

Метою статті є наукове обґрунтування концептуальних засад міжнародного податкового планування та структурування бізнесу з урахуванням особливостей функціонування різних податкових юрисдикцій, використання офшорних механізмів, інструментів трансфертного ціноутворення, правил щодо контрольованих іноземних компаній та вимог Плану дій BEPS.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні міжнародне податкове планування є складною багаторівневою категорією, що поєднує у собі правові, економічні та управлінські аспекти діяльності суб'єктів господарювання. Перш за все, його розвиток зумовлений глобалізаційними процесами, зростанням мобільності капіталу, а також можливістю функціонування бізнесу одночасно в декількох юрисдикціях. Проведений аналіз наукових здобутків вчених у цій сфері показав відсутність єдиного підходу до визначення сутності такої економічної категорії як податкове планування. Так, у своєму дисертаційному дослідженні Греца Я. [5] податкове планування розглядає як правомірну діяльність платника податків, яка спрямована на мінімізацію податкових зобов'язань шляхом використання передбачених законодавством можливостей. У той же час дисертаційне дослідження Супруненко С. [11] присвячено податковому плануванню в системі державного регулювання економіки України як системи законних заходів оптимізації податкового навантаження в межах фінансового управління суб'єктом господарювання. Водночас, важливим аспектом є розмежування міжнародного податкового планування від суміжних категорій, зокрема таких як оптимізація оподаткування та ухилення від сплати податків. У своїх наукових працях Бишовець Ю. [1] наголошує на різній аспектності даних понять, а саме податкового планування та оптимізації оподаткування. На його думку, останнє поняття має більш вузьке спрямування та орієнтоване виключно на зменшення податкових платежів без урахування стратегічних цілей розвитку бізнесу. У цьому контексті ключового значення набуває принцип «превалювання сутності над формою», відповідно до якого визначальним є не юридична форма операції, а її економічний зміст. Застосування цього принципу дозволяє відмежувати легітимні інструменти податкового планування від схем ухилення від оподаткування, що актуально в умовах посилення податкового контролю.

Водночас міжнародні організації формують концептуальні засади сучасного податкового планування. Зокрема, у документах ОЕСР підкреслюється, що агресивне податкове планування базується на використанні невідповідностей між податковими системами різних країн з метою штучного переміщення прибутків [12]. Ключовим етапом трансформації підходів до міжнарод-

ного податкового планування стало впровадження Плану дій BEPS, який спрямований на запобігання розмиванню податкової бази та переміщенню прибутку. Таким чином, узагальнення різних наукових підходів дозволяє дійти висновку, що міжнародне податкове планування є системним процесом управління податковими зобов'язаннями, який здійснюється з урахуванням як національних норм, так і глобальних стандартів прозорості, економічної присутності та протидії агресивним податковим практикам.

Проведений аналіз показав, що основним інструментом реалізації стратегій міжнародного податкового планування є міжнародне структурування бізнесу, що дозволяє суб'єктам господарювання ефективно організувати свою діяльність у межах різних юрисдикцій. Важливим фактором міжнародного структурування є вибір юрисдикції, який здійснюється з урахуванням критеріїв вибору та причин структурування бізнесу, що представлені на рис. 1.

У наукових дослідженнях структурування бізнесу розглядається як складова фінансового менеджменту, що забезпечує досягнення стратегічних цілей суб'єкта господарювання шляхом раціонального розміщення активів, функцій і ризиків. Зокрема, сучасні підходи до його трактування передбачають формування багаторівневих корпоративних структур, що включають холдингові компанії, фінансові центри, компанії з управління інтелектуальною власністю та операційні підрозділи. На рис. 2 представлені основні напрями для здійснення ефективного міжнародного структурування бізнесу.

Разом із тим, в умовах імплементації міжнародних стандартів прозорості підходи до структурування бізнесу зазнають істотних змін. Зокрема, посилюються вимоги до наявності реальної економічної діяльності в обраній юрисдикції, що обмежує використання формальних структур без належного економічного змісту [13]. Це зумовлює трансформацію міжнародного структурування бізнесу від моделей, орієнтованих виключно на податкову оптимізацію, до моделей, що поєднують податкову ефективність із економічною обґрунтованістю.

До того ж, у цьому дослідженні хотілось акцентувати увагу на типових помилках при здійсненні міжнародного структурування бізнесу (рис. 3).

Перш за все, вибір юрисдикції є концептуальним питанням і тому орієнтуватись потрібно не лише на податкові умови, а й на ринкові. Адже низькі ставки податків не гарантують простоту ведення обліку, відсутність вимог до економічної присутності та інших витрат. Другою типовою помилкою є ігнорування правил економічної присутності, тому що без фактичного місцезнаходження бізнесу та найманих працівників може

Рисунок 1 – Особливості міжнародного структурування бізнесу

Джерело: сформовано авторами на основі проведених досліджень

настати дискваліфікація реєстрації. Варто також уникати проблем у сфері трансфертного ціноутворення, бо недостатнє обґрунтування міжкорпоративних угод може бути розцінене як ухилення від податків. Наступною помилкою є неправильне керування банківськими рахунками, що може призвести до блокування рахунків та недостатньо приділена увага до локального законодавства тої чи іншої юрисдикції, що може спричинити штрафні санкції та блокування операцій [8].

Отже, інструменти міжнародного податкового планування формують практичну основу реалізації стратегій оптимізації податкового навантаження та структурування бізнесу. Їх використання дозволяє транснаціональним корпораціям ефективно розподіляти прибутки, витрати та податкові зобов'язання між різними юрисдикціями. Одним із ключових інструментів є трансфертне ціноутворення, яке забезпечує визначення умов здійснення операцій між пов'язаними особами відповідно до принципу «витагнутої руки» [6]. Воно відіграє

важливу роль у розподілі прибутку між компаніями групи, водночас будучи об'єктом посиленого податкового контролю з боку держави. Важливим елементом сучасного податкового планування є використання механізмів контрольованих іноземних компаній, які спрямовані на запобігання виведенню прибутку в низькоподаткові юрисдикції. Суттєве значення також має використання різних юрисдикцій, зокрема низькоподаткових та офшорних зон. Вони дозволяють оптимізувати податкове навантаження, проте їх застосування супроводжується підвищеними регуляторними та репутаційними ризиками. Окреме місце займає внутрішньогрупове фінансування, яке включає використання позик, роялті, ліцензійних платежів та інших фінансових інструментів. Такі механізми дозволяють перерозподіляти фінансові потоки в межах міжнародної групи компаній. На основі вищевикладеного варто зазначити, що сучасні трансформації глобального податкового середовища, зумовлені імплементацією міжнародних

Рисунок 2 – Основні напрями ефективного структурування бізнесу

Джерело: сформовано авторами на підставі [8]

стандартів протидії розмиванню податкової бази, зокрема в межах Плану дій BEPS, потребують переосмислення підходів до міжнародного податкового планування та структурування бізнесу. У зв'язку з цим доцільним є формування узагальненої концептуальної моделі, яка б інтегрувала ключові елементи, принципи, інструменти та обмеження такого планування. Запропоновані теоретико-концептуальні засади міжнародного податкового планування базуються на системному підході та передбачають взаємодію цільового, інструментального, регуляторного та ризикорієнтованого компонентів (рис. 4).

Цільовий компонент визначає стратегічні орієнтири міжнародного податкового планування,

до яких належать оптимізація податкового навантаження, забезпечення ефективного розподілу фінансових ресурсів, підвищення інвестиційної привабливості бізнесу та мінімізація податкових і регуляторних ризиків. Інструментальний компонент охоплює сукупність механізмів реалізації податкового планування, серед яких ключове місце посідають трансфертне ціноутворення, використання контрольованих іноземних компаній, застосування переваг різних податкових юрисдикцій, внутрішньогрупове фінансування, а також побудова корпоративних структур. Регуляторний компонент включає систему міжнародних і національних норм, що визначають допустимі межі податкового планування. Саме цей блок

Рисунок 3 – Типові помилки при здійсненні міжнародного структуривання бізнесу

Джерело: сформовано авторами на підставі [8]

Рисунок 4 – Теоретико-концептуальні засади міжнародного податкового планування

Джерело: розроблено авторами на основі проведених досліджень

формує нормативно-правове поле, в межах якого здійснюється структуривання бізнесу. Ризик-орієнтований компонент передбачає ідентифікацію, оцінювання та управління податковими

ризиками, пов'язаними із застосуванням тих чи інших інструментів. До таких ризиків належать ризики донарахування податкових зобов'язань, штрафні санкції, репутаційні втрати та зростання

комплаєнс-навантаження. Використання ризик-орієнтованого підходу дозволяє забезпечити баланс між ефективністю податкового планування та його безпечністю. Таким чином, взаємозв'язок зазначених блоків формує цілісну систему міжнародного податкового планування, у межах якої стратегічні цілі реалізуються через відповідні інструменти з урахуванням регуляторних обмежень і рівня допустимого ризику.

Висновки. З урахуванням вищевикладеного, міжнародне податкове планування доцільно визначати як системний процес стратегічного управління податковими зобов'язаннями суб'єкта господарювання, що реалізується через побудову оптимальної структури бізнесу з використанням інструментів різних податкових юрисдикцій у межах чинного законодавства та з урахуванням міжнародних стандартів прозорості й контролю. Водночас, міжнародне структурування бізнесу набуває ролі ключового інструменту реалізації податкових стратегій, забезпечуючи ефективний розподіл функцій, активів і ризиків між країнами. Такий підхід сприяє досягненню стратегіч-

них цілей підприємства, одночасно підвищуючи вимоги до обґрунтованості управлінських рішень. Разом із цим, сучасні підходи до податкового планування зазнають істотних змін під впливом міжнародних ініціатив, зокрема Плану дій BEPS. Посилення вимог до прозорості, економічної присутності та контролю за трансфертним ціноутворенням і діяльністю контрольованих іноземних компаній формують нові умови функціонування бізнесу. У цьому контексті важливого значення набувають визначені теоретико-концептуальні засади міжнародного податкового планування, що базуються на поєднанні цільового, інструментального, регуляторного та ризик-орієнтованого компонентів. На нашу думку, їх застосування забезпечує узгодження стратегічних цілей підприємства з вимогами законодавства та рівнем допустимого ризику. Таким чином, практична цінність дослідження полягає у можливості використання отриманих результатів для формування ефективної податкової стратегії та оптимізації структури бізнесу з урахуванням сучасних міжнародних і національних особливостей регулювання.

Список використаних джерел:

1. Бишовець Ю. П. «Оптимізація оподаткування» та його відмінність від «податкового планування». *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. Розділ VII. *Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*. 2024. С. 435–443. URL: <https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/313083/304128>
2. Брехов С. С., Проскура К. П., Сушкова О. Є. Система індикаторів ризиків агресивного податкового планування. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27. № 1. С. 107–119. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3c8cb987-18db-4c7e-80bd-49524ef0056b/content>
3. Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є., Черненко Н. О. Концептуальні засади податкового планування підприємств у контексті Четвертої промислової революції. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 210–216. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-210-216>
4. Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Черненко Н. О., Моїсеєнко Т. Є. Податкове планування ТНК на засадах ризико-орієнтованого підходу в умовах проекту BEPS та діджиталізації економіки. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. *Міжнародна економіка*. 2023. № 25. С. 38–43. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/278595/273264>
5. Греца Я. В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика: дис. ...д-ра. юр. наук : 12.00.07. Ужгород. 2020. 471 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1614dc30-5106-4089-9e07-651bdc70b911/content>
6. Гришук Г. В., Пономаренко А. С. Трансфертне ціноутворення в системі оподаткування: причини виникнення, історія розвитку та реалії сьогодення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. Вип. 6. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2025/6/11161>
7. Карпінєць В. Податкове планування як практична домінанта системи корпоративного фінансового управління. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 2. С. 270–281. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.02.270>
8. Міжнародне структурування бізнесу: як правильно поєднувати компанії у різних країнах для ефективного управління. URL: <https://4b.ua/blog/international-business-structuring/>
9. Оліховський В. Я. Методи та інструменти податкового планування в системі менеджменту підприємства: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Львів, 2018. 270 с. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/1340/disolihovskyy.pdf>
10. Подра О. П., Стамбульська Х. Б. Офшорні юрисдикції як інструмент мінімізації податкового навантаження. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2022. № 1 (7). С. 167–176. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/jun/28249/220373menedzhment-167-176.pdf>
11. Супруненко С. А. Податкове планування в системі державного регулювання економіки України: дис. ... к.е.н.: 08.00.03. / Чернігів. нац. тенолог. ун-т. Чернігів, 2019. 185 с. URL: <https://ir.stu.cn.ua/items/169cd6df-2e5c-45ad-af0e-b03794b72c15>
12. BEPS Actions. OECD. URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/v/omp/index.php/bp/catalog/book/606>
13. Transfer pricing in Ukraine: a system of analytical, digital, and control management. Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 2025. 132 p. URL: <http://www.baltijapublishing.l>

References:

1. Byshovets Yu. (2024) “Optymizatsiia opodatkovannia” ta yoho vidminnist vid “podatkovoho planuvannia” [“Tax optimization” and its difference from “tax planning”]. *Analychno-porivnialne pravoznavstvo (electronic journal)*, section VII, pp. 435–443. Available at: <https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/313083/304128> (in Ukrainian)
2. Brekhov S., Proskura K., Sushkova O. (2017) Systema indyikatoriv ryzykiv ahresyvnogo podatkovoho planuvannia [System of risk indicators of aggressive tax planning]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 27, no. 1, pp. 107–119. Available at: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3c8cb987-18db-4c7e-80bd-49524ef0056b/content> (in Ukrainian)
3. Hlushchenko Ya., Korohodova O., Moiseienko T., Chernenko N. (2021) Kontseptualni zasady podatkovoho planuvannia pidpriemstv u konteksti Chetvertoi promyslovoi revoliutsii [Conceptual principles of enterprise tax planning in the context of the Fourth Industrial Revolution]. *Biznes Inform*, no. 4, pp. 210–216. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-210-216> (in Ukrainian)
4. Hlushchenko Ya., Korohodova O., Chernenko N., Moiseienko T. (2023) Podatkove planuvannia TNK na zasadakh ryzyko-orientovanoho pidkhodu v umovakh proektu BEPS ta didzhitalizatsii ekonomiky [Tax planning of TNCs based on a risk-oriented approach under BEPS and digitalization]. *Ekonomichnyi visnyk NTUU “KPI”. Mizhnarodna ekonomika*, no. 25, pp. 38–43. Available at: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/278595/273264> (in Ukrainian)
5. Hretsa Ya. (2020) Zmist, pravovi zasoby ta mezhi podatkovoho planuvannia: zarubizhnyi dosvid ta ukrainska praktyka [Content, legal means and limits of tax planning: foreign experience and Ukrainian practice] (PhD Dissertation), Uzhhorod, 471 p. Available at: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1614dc30-5106-4089-9e07-651bdc70b911/content> (in Ukrainian)
6. Hryshchuk H., Ponomarenko A. (2025) Transfertne tsinoutvorennia v systemi opodatkovannia: prychny vynyknennia, istoriia rozvytku ta realii sohodennia [Transfer pricing in the taxation system: causes, history and current realities]. *Internauka, series “Economic Sciences”*, issue 6. Available at: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2025/6/11161> (in Ukrainian)
7. Karpinets V. (2025) Podatkove planuvannia yak praktychna dominantna systemy korporatyvnogo finansovoho upravlinnia [Tax planning as a practical dominant of corporate financial management]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 35, no. 2, pp. 270–281. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.02.270> (in Ukrainian)
8. Mizhnarodne strukturuvannia biznesu: yak pravylno poiednuvaty kompanii u riznykh krainakh dlia efektyvnogo upravlinnia [International business structuring: how to properly combine companies in different countries for effective management]. Available at: <https://4b.ua/blog/international-business-structuring/> (in Ukrainian)
9. Olikhovskiy V. (2018) Metody ta instrumenty podatkovoho planuvannia v systemi menedzhmentu pidpriemstva [Methods and tools of tax planning in enterprise management system] (PhD Dissertation), Lviv, 270 p. Available at: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/1340/disolihovskyy.pdf> (in Ukrainian)
10. Podra O., Stambulska Kh. (2022) Ofshorni yurysdyktsii yak instrument minimizatsii podatkovoho navantazhennia [Offshore jurisdictions as a tool for minimizing tax burden]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini*, no. 1 (7), pp. 167–176. Available at: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/jun/28249/220373menedzhment-167-176.pdf> (in Ukrainian)
11. Suprunenko S. (2019) Podatkove planuvannia v systemi derzhavnogo rehuliuвання ekonomiky Ukrainy [Tax planning in the system of state regulation of Ukraine’s economy] (PhD Dissertation), Chernihiv, 185 p. Available at: <https://ir.stu.cn.ua/items/169cd6df-2e5c-45ad-af0e-b03794b72c15> (in Ukrainian)
12. OECD (n.d.) BEPS Actions. Available at: <https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/v/omp/index.php/bp/catalog/book/606>
13. Transfer pricing in Ukraine: a system of analytical, digital, and control management (2025) Scientific monograph. Riga: Baltija Publishing, 132 p. Available at: <http://www.baltijapublishing.l>

Дата надходження статті: 27.03.2026

Дата прийняття статті: 16.04.2026

Дата публікації статті: 01.05.2026